

Перспективи використання результатів дослідження вбачаються у окремих розробках критеріїв оцінювання навчальних досягнень учнів з різних видів фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Література

1. Марущак М. О. Методика оцінювання навчальних досягнень учнів основної школи в процесі занять футболом : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / Мар'ян Осипович Марущак ; НПУ імені М. П. Драгоманова. – Київ, 2018. – 20 с.
2. Тимошенко О. Контроль та оцінювання учнів початкової школи у процесі фізичного виховання / О. Тимошенко, Ж. Дьоміна, І. Косата // Фізичне виховання в рідній школі. - 2017. - № 1. - С.38-41.
3. Тимошенко О. В. Моделювання і прогнозування у фізичному вихованні та спорті : методичний посібник / О.В. Тимошенко, Ж.Г. Дьоміна. - Київ, 2014. - 194 с
4. Kozhanov V. I. The use of the rating control system in the management of the physical education of students: dis. ... cand. ped. sciences: 13.00.08, 13.00.04. Cheboksary, 2007. - 178 p.
5. Krusevich T.Yu. Control in the physical education of children, adolescents and young people: manual. / T.Yu. Krusevich, M. I Vorobyov, G.V. Bezverhnyia. - Kyiv: Olympic literature, 2011. – 224 p.
6. Temchenko V.A Evaluation of the progress of students engaged in basketball / V.A. Temchenko, N.I. Chucha // Physical education of students. - 2012. - № 3. - P. 108-111.

Арефьев В. Г., Краснов В. П., Костенко М. П.

**Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова
Національний університет біоресурсів і природокористування**

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Аналіз провідних тенденцій у розвитку світових освітніх систем свідчить, що вони поступово вдосконалювалися, проте сам процес їх адаптації до нових умов економічного, політичного й соціального характеру йде край повільно, що можна розглядати як ознаку певної кризи.

Глобальною тенденцією розвитку вищої освіти є орієнтація на загальнолюдські цінності як універсальну ідеологію світової спільноти.

Сьогодні вищу освіту відрізняє більша різноманітність навчальних закладів, здатних орієнтуватися на соціальне замовлення.

Провідними якостями сучасного фахівця є: готовність до відкриттів і експериментів, уміння переорієнтуватися, потреба у самовдосконаленні, чуйність і сприйнятливості до нових ідей. Розвиток цих якостей стає центром уваги підготовки у вишах. Здібності до самостійної творчої діяльності іноді перевіряються на етапі вступу до вишу (досвід США, Японії, Німеччини та інших країн) і надалі цілеспрямовано розвиваються шляхом удосконалення технологій навчання.

Особливістю сучасної вищої освіти є те, що практично в усіх країнах скорочено обов'язкове відвідування аудиторних занять і змінено їх спрямованість. Мета лекції – викликати інтерес студентів до дисципліни, а завдання викладачів – дати їм напрям для самостійної роботи.

Ключові слова: вища освіта, тенденції розвитку.

Арефьев В. Г., Краснов В. П., Костенко М. П. Состояние и перспективы развития высшего образования.

Анализ ведущих тенденций в развитии мировых образовательных систем свидетельствует об их постепенном совершенствовании, однако сам процесс их адаптации к новым условиям экономического, политического и социального характера идет крайне медленно, что можно расценивать как признак определенного кризиса.

Глобальная тенденция развития высшего образования заключается в ориентации на общечеловеческие ценности как универсальную идеологию мирового сообщества.

Сегодняшнее высшее образование отличается большее разнообразие учебных заведений, способных ориентироваться на социальный заказ.

Первостепенные качества современного специалиста, это – готовность к открытиям и экспериментам, умение переориентироваться, потребность в самосовершенствовании, чуткость и восприимчивость к новым идеям. Развитие этих качеств становится центром внимания подготовки в вузах. Способности к самостоятельной творческой деятельности иногда проверяются на этапе вступления в вуз (опыт США, Японии, Германии и других стран) и в дальнейшем целеустремленно развиваются путем усовершенствования технологий обучения.

Особенностью современного высшего образования практически во всех странах является сокращение обязательного посещения аудиторных занятий и изменение их направленности. Цель лекции – вызвать интерес студентов к дисциплине, а задача преподавателей – дать им направление для самостоятельной работы.

Ключевые слова: высшее образование, тенденции развития.

Aref'ev V., Krasnov V., Kostenko M. The state and the perspectives of a development of higher education. *The analysis of leading tendencies at a development of world educational systems shows that these tendencies have being perfected gradually but the process of their adaptation to new conditions of economic as well as political and social nature takes place slowly; this we can consider as a feature of certain crisis.*

The orientation to general human values as the all – purpose ideology of world population is the global tendency of a development of higher education.

At present a great variety of educational establishments which are capable to take their bearings to social order characterizes higher education.

The leading qualities of a modern specialist are readiness to inventions and experiments; skill to take bearings newly; a demand to self – improving; sympathy and understanding to new ideas. A development of these qualities is the focus of an attention of higher educational establishments. Sometimes abilities to self – creative activities are checked at a stage of enter higher educational establishment (an experience of the USA, Japan, Germany etcetera) and are developed purposefully by a way of perfecting technologies of learning later on.

The peculiarity of a modern higher education is that practically at all countries obligatory attendance of lessons is reduced and their tendencies are changed. An aim of a lecture is to interest students at a discipline; a task of teachers is to give students a direction for self – work.

Key words: higher education, tendencies of a development.

Постановка проблеми. Освіта є невід'ємним компонентом і механізмом руху суспільного життя. З освітою пов'язується проблема духовної культуродомінантності [5] як виховного ідеалу та гармонізації національних та міжнародних стандартів навчання [6].

Вектор спрямованості освітнього розвитку характеризується як перехід від традиційного класичного розуміння освіти, як освіти й індустрії освітніх послуг до людиноцентристської парадигми «освітньо-педагогічного виробництва», орієнтованого на формування само утворюючої і самозмінної особи [2]. Теоретичне переломлення її ми знаходимо в сучасних концепціях вищої освіти і педагогічній практиці [7, 9].

За співвідношенням вісей: особистість – освіта, особистість – держава, освіта – держава виділяють дві різнополюсні доктрини, що мають місце в світовій освіті на даний час: «ліберальну» і «державну», або «державно-суспільну» [3]. Перша характерна для англо-американської школи, друга – більш властива для європейської. При цьому підкреслюється, що необхідною умовою успішного функціонування будь-якої освітньої системи є її відповідність державно-економічному устрою за принципом адекватності систем нижчого і вищого порядків загальноосвітньої та вищої освіти [4, 5].

Аналіз провідних тенденцій у розвитку світових освітніх систем свідчить, що вони поступово удосконалювалися, проте сам процес адаптації їх до нових умов економічного, політичного і соціального характеру йде вкрай повільно, що можна розглядати як ознаку певної кризи [6].

Зв'язок роботи з науковими програмами. Стаття є складовою науково-дослідної проблеми Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова «Зміст, форми, засоби та методи підготовки майбутніх фахівців».

Метою дослідження було дослідити за фаховими джерелами тенденції розвитку вищої освіти.

Результати дослідження та їх обговорення. Основними характеристиками вищої освіти є:

1. Невідповідність рівня освіти і сучасного рівня розвитку знання змісту програм навчання, запитам учнів і потребам суспільства.
2. Індивідуалізація навчання і праці студентів як урахування індивідуальних особливостей і реалізація особистісно-орієнтованих освітніх запитів. Теорія системного підходу визначає, що тенденцію як прояв закону спадкоємства інваріантних структур знання культури професіоналізму особистості по циклах «освітнього маршруту».
3. Гуманітаризація і гуманізація освіти. Перша – у вигляді збільшення частки гуманітарних і соціально-технічних дисциплін (до 30%), друга – як вираз людиноцентристського напрямку розвитку суспільства [4, 7].
4. Тенденція переходу до масової вищої освіти. При цьому наголошується, що для країн, що мали менш розвинену, але таку, що розвивається, економіку, ця лінія більш виражена.
5. Зростання вимог до професійної підготовленості викладачів і підвищення психолого-педагогічної підготовки як чинника, що відображає значущість умінь, що забезпечують ефективну взаємодію учасників освітнього процесу і реалізацію індивідуального підходу.
6. Відхід від авторитарних методів і жорстких форм управління освітніми системами до демократичних форм.
7. Єдиний культурологічний підхід, що розглядає освіту в безперервній єдності з поняттям культури в якості одного з її компонентів [7, 8].

Глобальною тенденцією розвитку вищої освіти є орієнтація на загальнолюдські цінності як універсальну ідеологію світової спільноти.

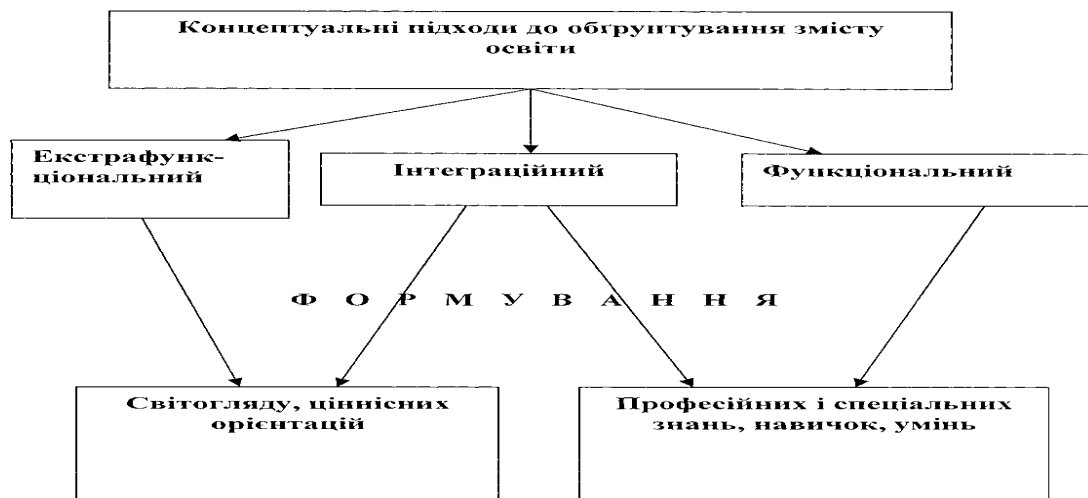
Виходячи із загальнолюдських цінностей вищої освіти індустріально розвинених зарубіжних країн, виділяються наступні цілі:

1. Розвиток освіти повинен йти шляхом вивчення, пізнання загальнокультурних цінностей і бути професійно орієнтованим.
2. Освіта поєднується з науково-технічною і дослідницькою роботою, яка повинна проводитися вузами.
3. Навчання має бути спрямоване на отримання знань і формування культури в контексті загальнозначущих людських цінностей.

Сьогодні систему вищої освіти відрізняє більша різноманітність навчальних закладів, здатних вмить орієнтуватися на соціальне замовлення суспільства.

Провідними якостями сучасного фахівця є: готовність до відкриттів і експериментів, уміння швидко переорієнтуватися, потреба в постійному самовдосконаленні, чуйність і сприйнятливості до нових ідей. Розвиток цих якостей стає центром уваги підготовки у вузах. Здібності до самостійної творчої діяльності іноді перевіряються на етапі вступу до вузу (досвід США, Японії і інших країн) і надалі цілеспрямовано розвиваються шляхом вдосконалення технологій навчання.

Іншою особливістю сучасної вищої освіти є те, що практично у всіх країнах скорочено обов'язкове відвідування аудиторних занять і змінено їх спрямованість. Мета лекції і занять – викликати інтерес студентів до дисципліни, а завдання викладачів – дати їм напрям для самостійної роботи. Основне навантаження студентів припадає на позааудиторну творчу діяльність. При цьому неможливо виконати навчальний план, не витративши значної кількості часу на самостійну роботу. На зміст освіти за кордоном впливають два концептуальні підходи: екстрафункціональний і функціональний (мал. 1).

Мал. 1. Схема концептуальних підходів до обґрунтування змісту освіти

Перший полягає у формуванні ціннісної орієнтації і світоглядної позиції майбутнього фахівця, що має здійснювати вплив на особисту професійну діяльність. Другий підхід вимагає формування спеціальних і професійних знань і навичок. У даний час називається третій, інтеграційний підхід; що припускає введення в зміст утворень набору дисциплін, що формують світоглядну і професійну концепцію, а також дисциплін, що формують професійні вміння і навички.

Щодо перспектив розвитку системи вищої освіти дослідники визначають ряд чинників, що мають на неї безпосередній вплив (мал. 2).

Мал. 2. Вплив на систему вищої освіти зовнішніх чинників

Таким чином, аналіз напрямів розвитку вищої освіти свідчить:

- сучасні погляди на освіту є наслідком зміни історичної концепції розвитку людства від стихійної класичної історії до неklasичної керованої, з погляду положень соціогенетики, визначуваної як імператив виживаності людства;
- усі сучасні тенденції в світовому освітньому просторі пов'язані з розумінням освіти як невід'ємного компоненту і джерела розвитку суспільного інтелекту. Зростання соціальної організованості відповідній постіндустріальній епосі супроводжується посиленням ролі суспільного інтелекту і його «ядра» – освіти;
- у даний час відбувається зміщення в розумінні освіти як освіти до розгляду даного явища як індустрії освітніх послуг, що дозволяє оптимально реагувати на запити суспільства;
- глобальною тенденцією розвитку світового освітнього процесу є його орієнтація на загальнолюдські цінності, що виявляється в послідовній гуманітаризації цілей вищої освіти. Відмічається виражена індивідуалізація навчання

у вигляді врахування індивідуальних особливостей і реалізації особисто-орієнтованих освітніх маршрутів, як прояв одного з системогенетичних ланцюгів спадкоємства інваріантних структур знання, культури, професіоналізму особистості;

– у концепціях освіти при обґрунтуванні педагогічного процесу спостерігається відхід від діяльнісного підходу до особисто-центрованого. Діяльнісні концепції поступаються місцем концепціям особистості. При цьому авторитарні методи і жорсткі форми управління освітніми системами замінюються «м'якшими» і демократичнішими формами;

– спостерігається тенденція до масового переходу до вищої освіти. Наголошується пріоритет державного регулювання питань освіти і прагнення знайти гармонійне співвідношення між централізованими і децентралізованими формами управління вищою освітою.

Висновки.

1. Сьогодні вищу освіту відрізняє більша різноманітність навчальних закладів, здатних орієнтуватися на соціальні замовлення.

2. Особливістю сучасної вищої освіти є те, що практично в усіх країнах скорочено обов'язкове відвідування аудиторних занять і змінено їх спрямованість. Мета лекції – викликати інтерес студентів до дисципліни, а завдання викладачів – дати їм напрям для самостійної роботи.

3. Глобальною тенденцією розвитку вищої освіти є орієнтація на загальнолюдські цінності як універсальну ідеологію світової спільноти.

Література

1. Танган С.А. Грамотность в компьютерный век //Педагогика. - 1995. - №1. - С. 13-20.
2. Суббето А.И. Социогенетика: системогенетика, общественный интеллект, образовательная генетика и мировое развитие (интегративный синтез). - М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 1994. - 168 с.
3. Роджерс К., Фрейберг Дж. Свобода учиться. - М. : Смысл, 2002. - 527 с.
4. Бех І.Д. Генезопринцип етико-мотиваційної контрастності у поступі вихованця до морально-духовної досконалості //Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді //Збірник наукових праць. - Випуск №8. - Книга 1. - К., 2005. - С.7-15.
5. Бех І.Д. Духовна культуродомінантність як виховний ідеал: шлях досягнення //Теоретико-методичні проблеми виховання дітей та учнівської молоді //Збірник наукових праць. - Випуск №9. - Книга 1. - К., 2006. - С.6-26.
6. Болюбаш Я. Контури проблем гармонізації, національних та міжнародних стандартів //Матеріали Міжнародного семінару, 27-28 травня 2004 року, Львів. «Моделі гармонізації національних і міжнародних стандартів освіти у контексті Болонського процесу». - С 19-21.
7. Курлянд З. Н., Хмелюк Р. І., Семенова А. В. Педагогіка вищої школи. - К. : Знання, 2007. - 495 с.
8. Ламберт Дзерс. Мотивация. Теория и практика. - М. : Грос-медиа, 2017. - 637 с.

Бабич Т. М.

ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет»

ВИКОРИСТАННЯ НЕТРАДИЦІЙНИХ ВПРАВ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ ПРИ НАВЧАННІ РУХОВИМ ДІЯМ

При формуванні особистості інженера сучасного промислового виробництва великі можливості закладені у вузівській системі фізичного виховання.

У статті розглянуто питання значущості фізичної культури у житті студентів, розкрито загальну характеристику використання прикладних засобів фізичної культури у вихованні молоді.

Розглянуто практичний досвід роботи викладачів, і їх методологічний підхід до проблеми професійно-прикладної фізичної підготовки (ППФП), що представляє собою один з основних напрямків сучасної системи фізичного виховання, покликане сформувати фізичні та спеціальні якості, вміння і навички, що сприяють досягненню об'єктивної готовності людини до успішної професійної діяльності.

Ключові слова: *прикладна фізична культура, студенти, заняття, мотивація.*

Бабич Т. Использование нетрадиционных упражнений профессионально-прикладной направленности при обучения двигательным действиям. *При формировании личности инженера современного промышленного производства большие возможности заложены в вузовской системе физического воспитания.*

В статье рассмотрены вопросы значимости физической культуры в жизни студентов, раскрыто общую характеристику использования прикладных средств физической культуры в воспитании молодежи.

Рассмотрены практический опыт работы преподавателей и их методологический подход к проблеме профессионально-прикладной физической подготовки (ППФП), представляющий собой одно из основных направлений современной системы физического воспитания, призванное сформировать физические и специальные качества, умения и навыки, способствующие достижению объективной готовности человека к успешной профессиональной деятельности.

Ключевые слова: *прикладная физическая культура, студенты, занятия, мотивация.*

Babich T. Use of non-standards of professional and applied directions in training of movement activities. *When forming the personality of an engineer of modern industrial production, great opportunities are laid in the university system of*